

Sivistyskeskus

Toimintakertomus 2018

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto

Kirjaston kokonaiskustannusten toteutuma 2018 on 1.446.859,85 €, eli 100,43 % budjetoidusta. Tuottojen toteutuma oli 42 938 €, eli 69,87 % toteutumasta. Vaikka kirjaston tuotto-odotuksia on laskettu, kirjastopalveluille budjetoidut tuotot eivät nykyisellään enää toteudu esim. erilaisten eräpäiväilmoitusten käytön takia.

Kirjaston toimintavuosi oli hyvä. Sekä lainaus että fyysiset käynnit kääntyivät pieneen kasvuun. Perinteinen kirjallainaus on hienoisessa laskussa, vastaavasti Vaski-kirjastojen yhteisen e-kirja- ja e-lehtikokoelman lainaus kasvoivat kumpikin reippaasti. Valtakunnallisena ongelmana e-kirjaston kasvamisessa ovat kustantajien rajoitukset yleisten kirjastojen e-kirjahankinnoille, kaikkea kysyttyä aineistoa kirjastot eivät saa edes rahalla.

Myös kirjaston tapahtumatoiminta ja tapahtumien osallistujamäärät ovat kasvaneet merkittävästi. Kirjastotalossa järjestettiin yhteensä 444 tapahtumaa, joissa laskettuja kävijöitä oli 9108. Ilahduttavaa on ollut muiden toimijoiden järjestämien tapahtumien kasvu. Kirjasto aloitti syksyllä 2018 kerran kuussa järjestettävät lasten lauantait, joissa lapsiperheet voivat viettää aikaa tietyn teeman ja sitä tukevan kirjallisuuden parissa, esim. legot tai Barbiet. Valtavan suosittu oli myös keväällä järjestetty Tatu ja Patu – tapahtuma.

Muista tapahtumista voi mainita AVI-rahoitteen Onneli ja Anneli -lukulehmän hankkeen, joka päättyi 2018. Hankkeen aikana kaikki Raision 2.luokkalaiset tutustuivat aihepiiriin liittyvään lasten tietokirjallisuuteen ja vierailivat Maskussa Kaiturin tilalla tutustumassa maatilaan ja lukemassa lehmille. Teemaa käsiteltiin kouluissa myös muin tavoin. Hankkeeseen kuului myös suurelle yleisölle järjestetyt tilaisuudet, joista suosituin Tuire Kaimion vierailu veti Martinsalin ääriään myöten täyteen.

Myös jo kolmatta kertaa järjestetyt Sadonkorjuumarkkinat ovat löytäneet paikkansa ja asiakkaansa, samoin jo perinteeksi muodostunut Kirjastotalon Joulun avaus – tapahtuma, joka on toteutettu yhdessä Nuolen kanssa.

Kirjasto on osaltaan pyrkinyt vastaamaan kansalaisten digituen tarpeeseen. Kirjastossa on järjestetty kaikille avointa digineuvontaa niin kirjaston kuin Raisio-opiston toimesta. Lisäksi kirjasto on osallistunut syyskuussa valtakunnalliseen Digineuvonta-tapahtumaan ja loka – joulukuussa kirjaston oli mahdollista tarjota lähes päivittäistä digiohjausta asiakkaille. Erilaisiin digituki-opastuksiin osallistui yhteensä 965 asiakasta.

Syksyllä 2018 kirjastossa siirryttiin tiimityöhön. Tiimit muodostettiin pääasiallisesti kirjaston tarjoamien palveluiden ja käyttäjäryhmien mukaan; asiakaspalvelutiimi, lasten ja nuorten palvelujen tiimi, viestintätiimi, kokoelmatiimi, palvelupiteen tiimi ja erityisryhmien ja ikäihmisten tiimi. Tiimityö on vasta alussa, joskin esim. erityisryhmien ja ikäihmisten tiimi on ollut aktiivisesti kehittämässä ikäihmisten kirjastopalveluita ja aloittaneet yhteistyön hoito- ja hoivapalveluiden kanssa.

Kansalliskirjaston järjestämässä Kansallisessa käyttäjäkyselyssä raisiolaiset olivat kirjastopalveluihinsa tyytyväisiä (8,9).

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelujen kokonaiskustannusten toteutuma oli 506 301 €, eli 93,94 % budjetoidusta. Tuottojen toteutuma oli 44 736 €, eli 84,3 % toteutumasta.

Raisiossa järjestettiin paikallisen tilkkuyhdistyksen voimanponnistuksena yhteistyössä Finn Quiltin ja kulttuuripalvelujen kanssa kansalliset tilkkupäivät, jonka tapahtumiin ja kolmeen näyttelyyn osallistui yli 900 kävijää. Yhtenä näyttelypaikkana toimi Raision museo Harkon väliaikaiset näyttelytilat kaupungintalolla.

Raision museo Harkossa kävi 5662 kävijää neljässä eri näyttelyssä. Eero Rantasen säätiön kokoelmanäyttely *Taidetuokio* toteutettiin Kaanaan koulussa järjestetyn Taidetuokio-projektin pohjalta. Edellä mainitun *Tilkun taikaa* – näyttelyn lisäksi toteutettiin yhteistyönä eri tahojen kanssa *Luovuuden polku* ja *Handmade in Raisio* vol. 4. –näyttelyt. Yleisötyötilaisuuksia oli 88 ja niihin osallistui 1598 ihmistä. Museonjohtaja piti Rasekon sosiaalialan perustutkinnon opiskelijoille luentoja Kulttuurihyvinvoinnista.

Raision museo Harkko ja kulttuuripalvelut olivat järjestämässä Raisio-seuran ideoimaa Krookilan lastentapahtumaa, johon kutsuttiin kaikki Raision 1.- ja 2. luokkalaiset, ja jonka toteuttamiseen osallistui suuri joukko raisiolaisia yhdistyksiä. Tapahtumasta on tarkoitus luoda vuosittain toistuva perinne.

Raision nuorisosoittokunta aloitti Friisilän koulun kerhotoimintana 1. – 2. luokkalaisille tarkoitetun orkesterikerhon, jossa voi paitsi opetella soittimen alkeita, päästä alkuun soittokunta-harrastuksessa.

OKM:n hankerahalla toteutettu Yhtä sirkusta koko kylä – hanke päättyi 2018. Hankkeessa toteutettiin osana Friisilän ja Kerttulan koulujen kerhotoimintaa kuvaamataito-/valokuvaus- ja sirkuskerhot. Tavoitteena oli tarjota kulttuuriharrastuksia lapsille, joilla ei ehkä muutoin ollut tilaisuutta kulttuurin harrastamiseen. Osallistujia oli yhteensä 44.

Raisiossa jo parikymmentä vuotta vietettyä Kansainvälistä Tanssin Päivää toteutettiin onnistuneesti uudella järjestäjryhmällä. Tapahtuma keräsi jälleen kerran Martinsalin täyteen innostuneita tanssin ystäviä ja harrastajia.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen kokonaiskustannusten toteutuma 3.787.548 € eli 101,7 budjetoidusta. Tuottojen toteutuma oli 914.348 € eli 84,4 % budjetoidusta. Tuotot toteutuivat muilta osin suunnitellusti, mutta Uintikeskus Ulpukan kävijämäärä ja tuotot jäivät alle tavoitteen.

Henkilöstötilanne muuttui Uintikeskus Ulpukassa esimies Merja Mäkipään jäätyä eläkkeelle. Esimieheksi nimettiin Piia Korpinen. Samalla muutettiin 4 uinninvalvojan vakanssia vesiliikunnanohjaajiksi. Liikuntahallilla yksi valvojan osa-aikainen vakanssi muutettiin täysiaikaiseksi.

Liikuntapalvelujen ohjattujen ryhmien määrät, tilaisuuksia 1.446 ja kävijät, 25.697, tilaisuuksissa olivat lähes edellisen vuoden tasolla. Liikuntapaikkojen käyttöasteet ovat säilyneet korkealla tasolla. Sisäliikuntatilojen ja isojen ulkokenttien käyttö oli kovaa. Sisäliikuntatilojen käyttöaste oli 83,3 %, mikä on hyvää tasoa ja samoissa edellisvuoden kanssa. Nurmikenttien ja jalkapallonurmien käyttömäärä on kasvanut vuosi vuodelta. Ulpukan kävijämäärä jäi edellisvuodesta ja suunnitellusta. Kävijämäärää alkuvuodesta vaihteli kuukausittain verrattuna aiempaan, alkukesä ja elo – syyskuussa näkyi hellepäivien vaikutus aiempaa pienempinä kävijämäärinä, mutta loppuvuodesta määrät olivat aiempien vuosien tasolla. Kaiken kaikkiaan

Ulpukan kävijämäärä laski tasaisesti kaikissa käyttäjäryhmissä. Kysyntää oli aiempaa enemmän ohjattujen vesiliikuntapalvelujen määrissä. Ulpukka oli myös huolloista ja kahden päivän lakosta johtuen 6 päivää enemmän kiinni kuin edellisvuotena. Jäähallien käyttöasteet ja kävijät laskivat hieman edellisvuoden tasosta. Jäähallien kesäkäyttö aiheutti erityisen lämpimästä kesästä johtuen kovan rasituksen jäähdytyskoneistoille. Se ilmeni jäädytysongelmina ja myös sähkönkulutuksen huomattavana kasvuna eli touko – elokuussa n. 20 % lisä sähkökustannuksissa. Jäähalliyhtiön tekninen isännöinti vaihtui RNK:n henkilömuutoksista johtuen.

Kerttulan Liikuntahallin peruskorjauksen 3-vaihe toteutettiin kesän aikana. Viimeisessä vaiheessa hiottiin hallin lattia ja kenttämaalaukset ja pintalakkaus uusittiin ja alakatsomot uusittiin kokonaan. Kuntosalin ja telinetilan pinnoitteet, valaistukset ja osa kalustosta uusittiin. Kahvion keittiökaluusteet ja myyntitiskit uusittiin, samoin kahvion ja aulan valaistukset ja pinnoitteet. Vaisaaren kentän perusparannus tehtiin uudella jalkapallonurmella ja alue aidattiin. Kentälle on huomioitu ylipainehallin toteuttaminen, mikäli seuralähtöinen hanke etenee. Kerttulan kuntopolun valaistus uudistettiin LED-valoilla. Kuntopolkujen yhteyteen rakennettiin Kuntoportaat.

Liikunta- ja nuorisopalvelut osallistuivat monin eri tavoin Kirjastotalon ja raisiolaisten yhdistysten järjestämiin tapahtumiin. Seuraparlamentin ja koulujen yhteistyössä järjestettiin liikuntakerhoja kaikille perusopetuksen kouluille. Tunnustukseksi koulujen kerhotoiminnan edistämiseksi tehdystä arvokkaasta työstä, Lounais-Suomen Aluehallintovirasto myönsi Raision Sivistyskeskukselle kunnianosoituksen Liikkuva koulu –seminaarissa. Kumppanuus seurojen kanssa sujui tiiviisti. Seuraparlamentti kokoontui 4 kertaa vuoden aikana. Kokouksissa käsiteltiin yhteisiä asioita mm. liikuntaympäristöjen kehittämistoimia, sähköistä Seuraverkkopalvelua ja erilaisia teemakampanjoita liikunta-aktiivisuuden lisäämiseksi erityisesti lasten ja nuorten liikunnassa. Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla –hankkeen yhdessä OKM:n kanssa kehittämä Seuraverkkopalvelu loppui kehittämishankkeena ja kuntapalvelu siirtyy jatkossa SuomiSportin osaksi yhteistyössä OlympiaKomitean ja OKM:n kanssa. Palvelu kokoaa seuratiedon kerran vuodessa kuntien ja muiden toimijoiden käyttöön. Vuoden aikana toteutettiin eri yhteisöjen toimesta useita tapahtumia Liikuntapalvelut osallistuivat edelleen Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla –yhteistyöhön. Yhdessä kehitetään mm. sähköisiä palveluja kunnille, seuroille ja asukkaille sekä henkilöstön ja urheiluseurojen osaamista koulutuksia järjestämällä. Henkilöstö oli aktiivisesti mukana seutuyhteistyön kehittämissä.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen toiminta ja talous toteutui lähes suunnitelman mukaisesti. Kokonaiskustannukset olivat 1 076 691 € eli 95 % budjetoiduista. Tulot 133 759 €, toteutuivat 97,2 % budjetoiduista.

Henkilöstötilanne säilyi aiemman kaltaisena. Sopimuksen mukaisesti Raisio on hoitanut myös Ruskon etsivän nuorisotyön asiakkaat heinäkuuhun asti. Etsivän nuorisotyön piiriin on tullut tarkasteluvälillä 1.10.2017 - 30.9.2018 yhteensä 74 asiakasta, joista tavoitettujen määrä on 57 nuorta. Etsivään nuorisotyöhön saadaan vuosittain OKM:n valtionavustusta. Jalkautuvan nuorisotyön kokeilua toteutettiin kaupungin keskustassa ja Kauppakeskus Myllyssä. Toimintaa jatketaan kokemusten perusteella yhteistyössä SoTen Olkkari –hankkeen ja muiden toimijoiden kanssa.

Nuorisotilojen kävijämäärät ja aukiolot toteutuivat edellisen vuoden tasossa. Poikkeuksena Nuorten keskus Noppa, jonka kävijämäärä ja tunnettuus on kasvanut. Noppa on toiminut hyvin palvelun avoimena nuorisotilana Vaisaaren koulukeskuksessa. Myös päiväkäyttö on ollut aktiivista. Nuorisopalvelujen omia toimintoja on Nopassa ollut pienryhmä-, koulutus- ja kerhotoimintaa sekä musiikkitapahtumat. Muita käyttäjiä ovat olleet Perhepalvelut, Vaisaaren koulu ja yhdistykset. Noppa on toiminut erilaisten tapahtumien keskuksena.

Nuorisopalvelujen henkilöstö oli aktiivisesti mukana verkostotyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa. Pienryhmätoiminta sekä yhteistyö koulujen, sosiaalipalveluiden ja muiden toimijoiden kanssa on lisääntynyt. Keväällä järjestettiin vanhempien viikon tilaisuuksia yhteistyössä Turun alueen nuorisopalveluiden kanssa. Myös uusien 7. luokkien ryhmätykset toteutettiin perinteisesti

Vaisaaren koululaisille. Erityisnuorisotyöntekijä oli tiiviissä yhteistyössä So-Te:n hankkeissa ja koulujen oppilashuoltoryhmien kanssa.

Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien määrä ja osallistujamäärät toteutuivat suunnitellusti. Alkukesän perinteiset päiväleirit alakoululaisille toteutettiin Kesärannan kurssikeskuksen tiloissa. Ystävyyskaupunki Csongrádin nuorisovaihdon ohjelmassa oli tällä kerralla Rasion vuoro lähettää ryhmä Unkariin, 2 ohjaajaa ja 10 nuorta.

Nuorten työpajojen eli puutyöpajan ja Tikken pajan toiminta on toteutunut entisessä laajuudessaan. Nuorten työllisyystilanteessa ja muissa haasteellisissa elämäntilanteissa pajatoiminnan kysyntä on kasvanut. Rasion Nuorten työpajat ovat tiiviissä yhteistyössä ympäristökuntien kanssa Työpajaverkostossa. Nuorten Työpajatoimintaan saadaan vuosittain OKM:n avustusta.

Nuorisotyössä tehdään tiivistä kehittämistyötä yhdessä Turun seudun muiden kuntien kanssa TURBO -kehittämissyöryhmissä. Maakunnallisen yhteistyön vahvistamiseksi on haettu ratkaisua yhdessä Aluehallintoviraston ja Turun kaupungin kanssa.